האסכלא. גרדיל"י ולולין עליו לגי ס). ובגמ' דמסכת ע"ז [עו.] פריך הא ליבון בעי: **גמ' ופינים בבקר.** על כרחך בקר של חול קאמר וקרי ליה בקר לאשון: **אין פיגול ברגל.** אם שחט ע"מ לאכול למחר אינו פיגול: **ואין נותר ברגל.** אם הותיר בשר חטאת למחר אינו נותר לחד יומא הוא לר"ט: **אלא זו בלבד.** לענין מריקה ושטיפה לחודה ולא לענין פיגול ונותר ואי טעמיה מהאי קרא הוא אפילו לענין פיגול ונותר נמי: **נעשה גיעול לחבירו.** מתוך שהשלמים מלוין ברגל אין בלוע שלה יד] נעשה נותר שהרי זמן שלמים לב' ימים וכי מבשל ביה שלמים האידנא הדר מבשל ביה שלמים למחר ובולע טו] משלמים שנאחטו ביום המחרת ופולטו מה שבלע אתמול ובולע מן האחרונים נמלא שאינו בא לידי נותר ואם בא לבשל חטאת טז] זהיר לבשל אחריו שלמים בו ביום ופולט את החטאת ובולע את השלמים: **הא לילד.** כלומר למה סמכן הכתוב לומר יז] שממתין [עד] זמן אכילה כו': **מידי דהוה אגיעולי עובדי כוכבים.** דחמין בעינן דכתיב (במדבר לא) כל דבר אשר יבא באש יח]: **ת"כ.** דתרוייהו חדא היא ומריקה לאו היינו הגעלה לכתוב קרא לשון שוה בשניהם: ה"ג **ומאי** יט] **מורק ושוטף ש"מ מריקה בחמין שטיפה בצונן: ורבי.** אמר לך מריקה כמריקת הכוס ושטיפה כשטיפת הכוס לכך שינה בלשון שזה מבחוץ וזה מבפנים: **מתני' הרי הקליס נאכלין בחמורין.** לפניס מן הקלעים ליום כ] ולילה: **ואין טעונין מריקה ושטיפה.** לסוף זמן אכילת חמוריס אלא לסוף זמן אכילת קליס. ובגמ' פריך מאי קאמר הרי יש בהן בנותן טעם ואמר הרי הקלין נאכלין בחמורין (כא): **ואין פוסלין במגע.** אם נפסלו הקלין ונגע בהן בשר כא] ובלע מהן אין נפסלין כב]. ובגמ' מפרש לה: **ריקיק.** פסול שהגיע יג] בריקיק כשר ובלע ממנו: **גמ' טעונים מריקה ושטיפה.** כדין החמורין: **ופוסלין במגע.** אם היו החמורין פסולין והקליס כשרין ונעשו הקליס בחמורין לפסול את הנוגעין בהן דלכתיב (ויקרא ו) כל אשר יגע בבשרה יקדש ואומר כג] לקמן להיות כמוהו שאם פסולה (ג) תפסל: (ואם לא הקלין כו') **ואין טעונין מריקה.** לקמיה פריך ליטעון מיהא כדין קלין לסוף זמן אכילתן: **ואין פוסלין במגע.** אם היה החמור שנתבשל עם הקלין פסול הואיל ומועט ואין בו בנותן טעם בקלין לא נעשו הקליס כמוהו לפסול את הנוגעין בהן שהרי אף הם לא נפסלו ואידי דתנא רישא פוסלין נקט סיפא אין פוסלין: **נהי דקדשי קדשים לא בעו.** כלומר נהי דלא בעו מריקה לסוף זמן אכילת חמורין דהא מועטין ובטלי ניבעי מיהא משום קליס לסוף זמן אכילתן: **היינו דתנא או קדשי קדשים וקדשים קליס.** לאשמועינן דסתם לן כרבי שמעון דאמר קדשים קליס אין טעונין מריקה ושטיפה: **אלא לאבי.** דאמר מאי אין טעונין דקאמר כדין חמורין כד] תרתי למה לי למיתנייה כיון דתנא קדשים וחולין ואשמועינן דבטל במיעוטו מה לי הני מה לי הני: עד

ושטיפה ליתסרו אלא ודאי לא חייב הכתוב עד אחר שנעשה נותר:

ס) ע"ז עו., ב) ערלה פ"ב ת"כ שם ספ"ז ע"י"ש, ג) [לעיל נג. לה: לו:], ד) פסחים מה. נזיר לז: ת"כ שם פ"ג ה"ר, פ"ד ה"ר, ה) עיין פסחים עד., ו) פ' ראה קלד.

הגהות הב"ח

(א) גמ' ומאי קאמר הכי קאמר אם יש בהן: (ב) רש"י ד"ה ואין טעונין וכו' נאכלין כחמורין ולמה לא יטענו מריקה כדין חמורין הס"ד: (ג) ד"ה ופוסלין וכו' תפסל הס"ד ואח"כ מ"ה ואם אין בהן נותן טעם אין הקלין כו':

שינויי נוסחאות

א) דר"ש אמר ר' יצחק דאמר כו' כל"ל ועי' תוס' קוכה דף מז [ע"א ד"ה ליגה] (ש"מ): ב) בכי"ל נוסף הכי קאמר: ג) נ"א כל. וכן לאלן בסמוך (*שמב"י). ועי' תוס': ד) ד"ו ליומר לך ותיבת ש"מ ליתא: ה) בכי"ל נוסף או כתיב שטף שטף: ו) תיבת שבהן נמחק (ש"מ): ז) הרקיק וכו' החתיכה וכו' כל"ל (כתה"י וש"מ): ח) קאמר חסורי מחסרא והכי קתני אם כו' כל"ל וכ"ה בדש"ב (גליון). ועי' בלקוטים: ט) מיהא ניבעי (ש"מ): י) דקתני קדשים וחולין או קדשי כו' כל"ל (ש"מ): יא) הוא דאלימא לבטולי קדשים כו' כל"ל (ש"מ): יב) קלים דחד מינא הוא אימא לא מבטלי (כי"צ): יג) כ"ל שנגע (*ש"מ): יד) שלהן (כי"פ): טו) תיבת ובולע ליתא בכתה"י וד"ו ונכון: טז) חטאת יהא זהיר (ש"מ): יז) לומר לך שממתין זמן (ש"מ): יח) באש וגו' (ש"מ): יט) מאי ומורק (כי"י): כ) ולילום (*ש"מ): כא) בשמכ"י וב"ש הגיהו כשר. וכ"ה בכי"פ. ובכי"י כלפניהו: כב) נכל"ל בפסל: כג) ואמרי' לקמן יקדש להיות (*ב"ש): כד) כאן הסל"ד ומה"ד למה לי כו'. ותיבת תרתי ליתא (כתה"י וד"ו): כה) כ"ל ואפילו אם תמצא לומר (ש"מ): כו) כל יום ראשון כל"ל (שמב"י): כז) גר' לפניהם היה גי' אחרת בדש"ב אם מגיהא שלנו (באה"מ): כח) מאי ברכה לאו זמן (צ"פ) [ולפניהו בקוכה הגיה' ככתוב בתוס' כאן]: כט) שנעשה (ד"ו רפ"ט וש"מ): ל) היכי ליעביד כי בשיל כו' כנכל"ל (באה"מ): לא) כ"ל דבשיל (ש"מ):

ליקוטים

הא כיצד ממתין לה עד זמן אכילה וכו'. פי' שאם יגעיל אותו בתוך זמן אכילה אין צריך מריקה ושטיפה כמו שפירשתי לר' טרפון הואיל ועדיין לא נאסר הגיעול. וחכמים לא סבירא להו דר' טרפון משום דחיישינן שמא לא יגיע הבישול השני למקום הראשון. אי נמי כדי שלא יקל במריקה ושטיפה. (רא"ש ת"כ פ' לו) **מאי קאמר.** פי' אחרי שיש בהן בנותן טעם ונאכלין כחמורין לפנים מן הקלעים ולזכרי כהונה וליום ולילה, אמאי אין טעונין מריקה ושטיפה ואין פוסלין במגע. הכי קאמר אם יש בהן בנותן טעם הרי הקלים נאכלים כחמורין וטעונין מריקה ושטיפה ופוסלין במגע ואם אין בהן בנותן טעם אין הקלים נאכלין כחמורין ואין טעונין מריקה ושטיפה ואין פוסלין במגע. פירוש וחסורי מיחסרא. (פסקי ליי"ד)

עין משפט נר מצוה

נט א ב מיי' פרק ח מהלכות מעה"ק הלכה יב וס"ה מהל' ממון ומלה הלכה כג:
ס ג מיי' פ"ח מהל' מעה"ק הלכה יח:
סא ד מיי' שם הלכה טז:
סב ה מיי' שם הלכה ח:
ו מיי' שם הלכה טו טז:
סג ז מיי' שם הלכה יח:

תורה אור השלם

1. וּבִשַּׁלְתָּ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפָנִיתָ בַּבֹּקֶר וְהָלַכְתָּ לְאֹהָלֶיךָ:
דברים טז, ז
2. וּכְלִי חֶרֶשׂ אֲשֶׁר תְּבֻשַּׁל בּוֹ יִשָּׁבֵר וְאִם בְּכְלִי נְחֹשֶׁת בֻּשָּׁלָה וּמֹרַק וְשֻׁטַּף בַּמָּיִם:
ויקרא ו, כא
3. כָּל זָכָר בַּכֹּהֲנִים יֹאכַל אֹתָהּ קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא:
ויקרא ו, כב
4. כֹּל אֲשֶׁר יִגַּע בַּבְּשָׂרָהּ יִקְדָּשׁ וַאֲשֶׁר יִזֶּה מִדָּמָהּ עַל הַבֶּגֶד אֲשֶׁר יִזֶּה עָלָיְהָ תְּכַבֵּס בְּמָקוֹם קָדֹשׁ:
ויקרא ו, כ

מוסף רש"י

השפוד והאסכלא. שלגה כהן בשר קודש, משום דמי אמי לאמר הוי נותר וכי הדר מבשל בשר קודש למחר פליט שפוד בגויה טעמא ונותר איסור כרת הוא: **נעשה** גיעול לחבירו. שמבשלין כהן ואינו מספיק לאיות נותר עד שתחזור ופולטו בתבשיל אחר (ע"ז עו.) **כל אשר יגע.** כל אשר יגע בבשרה יקדש (ויקרא ו), בשר חולין אי שלמים זמן אכילתן מרובה מחטאת וגנע בחטאת, יקדש, דלמדפרש לאיות דמוה: **יכול** אפילו שלא בלע. הגוגעת בה ממנה קאמר דחמנא יקדש, מ"ל כו' (פסחים מה.):

לעזי רש"י

גרדיל"י גרדיל"א. אסכלה.

שיטה מקובצת

ממתין לה זמן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה. גלינן. כלומר דלאחר שעבר זמן אכילה ונעשה נותר עביד לה מריקה ושטיפה. ע"כ מספר יראן (ב"ש): **מאי** קאמר. גלינן. פי' דקתני הקליס נאכלים כחמורים והדר מני אין טעונין מריקה ושטיפה ואין פוסלים במגע. ומהדרינן הכי קאמר אם יש בו בנותן טעם הרי הקלים וכו'. ע"כ מספר יראן (ב"ש):

ו) השפוד א והאסכלא מגעילין בחמין: **גמ'** מאי טעמא דר"ט א] דאמר קרא ו ופנית בבקר והלכת לאהלך הכתוב עשאו לכולן בקר אחד מתקיף לה רב אחדבוי בר אמי וכי אין פיגול ברגל ואין נותר ברגל וכי תימא ה"נ והתניא ר' נתן אומר לא אמר ר"ט אלא זו בלבד אלא כדר"נ אמר רבה בר אבוה ז דאמר ר"נ אמר רבה בר אבוה כל יום ויום נעשה גיעול לחבירו: וחכ"א עד זמן אכילה כו': מאי קאמר אמר ר"נ אמר רבה בר אבוה ב] ממתין לה עד ג] זמן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה מנהני מילי א"ר יוחנן משום אבא יוסי בן אבא כתיב 2 ומורק ושוטף וכתיב 3 כל זכר בכהנים יאכל הא כיצד ממתין לה עד זמן אכילה והדר עביד לה מריקה ושטיפה: מריקה כמריקת הכוס שטיפה כשטיפת הכוס: ת"ר מריקה ושטיפה בצונן דברי רבי וחכמים אומרים ב מריקה בחמין ושטיפה בצונן מ"ט דרבנן מידי דהוה אגיעולי עובדי כוכבים ורבי אמר לך הגעלה לא קאמינא כי קאמינא למריקה ושטיפה דבתר הגעלה ורבנן א"כ לכתוב קרא או מורק מורק או שוטף שוטף מאי ומורק ושוטף ש"מ ד מריקה בחמין ושטיפה בצונן ורבי אי כתיב ומורק מורק ה ה"א תרי זימני מורק או תרי זימני שוטף לכך כתיב ומורק ושוטף לומר לך מריקה כמריקת הכוס שטיפה כשטיפת הכוס: **מתני'** ג ג בישל בו קדשים וחולין או קדשי קדשים וקדשים קלים אם יש בהן בנותן טעם הרי הקלים נאכלין כחמורין שבהן ו ואינן טעונין מריקה ושטיפה ד ואינן פוסלים במגע ה רקיק שנגע ברקיק וחתיכה בחתיכה לא כל הרקיקין ז ולא כל החתיכות אסורין אינו אסור אלא במקום שבלע: **גמ'** מאי קאמר ח] (א) אם יש בהן בנותן טעם הרי הקלין נאכלין כחמורין וטעונין מריקה ושטיפה ט ופוסלין במגע אין בהן בנותן טעם אין הקלין נאכלין כחמורין ואין טעונין מריקה ושטיפה ואין פוסלים במגע ואין קדשים דאין בהן בנותן טעם אין הקלים נאכלין כחמורין ואין פוסלים במגע א